

Gyerekeknek, fiataloknak

„Senki sem lehet szabad
Aki szenvedélyének rabja.”
(Püthagorasz)

NÉHÁNY SZÓ A DROGRÓL

Napjainkban Magyarországon is – sajnálatos módon – terjed a drogfogyasztás. Minden fiatal ki van téve a drogok csábításának, függetlenül attól, hogy milyen iskolába, hányadik évfolyamba jár, milyen tehetséges, vagy milyen családi háttérrel rendelkezik. A megelőzés érdekében rendkívül fontos a drogok fajtáinak és használatuk veszélyeinek alapos megismerése.

A drogok felosztása:

Legális drogok: alkohol, gyógyszerek (altatók, nyugtatók), szerves oldószerek (éter, higító, csavarlazító stb.).

Illegális drogok: cannabis termékek (marihuána, hasis, hasisolaj), hallucinogének (LSD, Meskalin), izgatószer (kokain, crack, amfetaminok: extasy, speed), ópiumszármazékok (ópium, morfium, heroin).

Tudnivalók a droghasználat veszélyeiről

Kiemelt kockázata kis mennyiségnek is van. Néhány drog megváltoztatja vagy fokozza az adott személy hangulatát, kedélyállapotát. Ha valaki szorong, vagy agresszív, a drog hatására ez fokozódhat. Mivel a feketekereskedelemről származnak, nem mindig azok, aminek mondják őket. A használó nem lehet biztos a drog tisztaságában és a töménységében, így nem tudhatja, mi az, ami veszélyes.

Rendszeres kábítószer-fogyasztás esetén:

1. Az egyén elveszti az önkontrollját. Minél nagyobb adagot használ valaki, annál nagyobb a kockázat (legrosszabb esetben halállal végződhet).

2. Bizonyos idő után torzul a világról alkotott képe, máshogy látja, és másképp reagál azokra. Hátráltatja a normális testi és lelki fejlődését. A függőség kialakulásával egyre több pénzre van szüksége, amit akár bűncselekmény elkövetésével is megszerez.

3. Amennyiben már van egyfajta drog a szervezetében, és azt egy másikkal „megfejeji”, az igen veszélyes, mert együttes alkalmazáskor bármelyikből jóval alacsonyabb adag is halálos lehet.

A fiatalok közül többen változatos okokból, helyeken és időben nyúltak különböző törvényes és illegális drogokhoz.

Az Oktatási Minisztérium egyik kiadványában felsorolja a miért, mikor és a hol kérdésekre előforduló leggyakoribb válaszokat:

MIÉRT? Kíváncsiságból, kalandvágyból, lázadásból, valóságtól való eltávolodás igénye miatt, menekülés családi vagy iskolai probléma elől, társak rábeszélésére, unalomból, magány miatt, önbizalom hiánya miatt, új közösségbe való bekerülés nehézsége miatt.

MIKOR? Baráti kapcsolatok mélypontján, nagyobb pénzösszeghez jutáskor, családi zűrök idején, fontosabb vizsgák, dolgozatok előtt és után, hétvégeken.

HOL? Kedvelt helyeken (klubok, játéktermek, pizzeriák területén vagy közvetlen környékén), diszkóban, házibulikon, iskola környéki játszótéren, céltalan, unatkozó „barátok” közelében, videotékák közelében.

Hogyan ismerhető fel, ha valaki drogozik?

Elég nehéz felismerni, mivel a különböző szerek hatásai sokszor ellentmondásosak, de vannak bizonyos jelek, melyek figyelmeztethetnek.

Az alkalmi fogyasztót (a kipróbálót) a legnehezebb felismerni, mert nem látszanak rajta a tünetek, vagy mire tálszalkozol vele, rendszerint elmúlnak a szemmel látható ismertető jelek. Az alkalmi fogyasztóból – rendszerint kis

idő elteltével – folyamatos kábítószer-élvező lehet. Az utóbbinál lelki és testi függőség alakulhat ki. A lelki függőség minden fogyasztónál rövidebb-hosszabb idő után létrejön. Ez azt a vágyat jelenti, hogy a szerhez (bármilyen eszközzel) hozzá tudjon jutni használója. A lelki függőséghez társulhat a testi függőség. A szervezet olyannyira hozzászokik a drogokhoz, hogy feladatát csak akkor képes elvégezni, ha rendszeresen hozzájut az adott szerhez.

Lelki, jellembeli változások:

Megbízható szorgalmasból szertelen szőszegő lesz, hirtelen változik a hangulata, szokatlanul ingerlékeny, agresszív, érdektelen, mely korábban nem volt rá jellemző, rejtőzködő lesz a magatartása, hazudozik, titkolódik, eltávolodik a barátoktól, családtól, koncentrációs képessége csökken, víziói, hallucinációi lesznek.

Testi változások:

Étvágytalanság, testsúlycsökkenés, gyomorpanaszok, hányinger, hányás, túlságosan szűk vagy tág pupillák, sápadt, kifejezéstelen arc, részegséghez hasonló állapot, szokatlan szagok, foltok a bőrön, ruhán, időszakos aluszékonyság vagy éberség, ápolatlanság, a tisztálkodás elhanyagolása, ismeretlen eredetű túszúrások.

Kábítószer használatára utaló, gyanút keltő eszközök:

Kézrel sodort, a dohányétól eltérő cigaretta, bélyegtől eltérő méretű rajz, ábra, recept, vény, gyógyszerdoboz, ismeretlen tabletta, ismeretlen eredetű porszerű anyag zacskóba, fóliába csomagolva, fecskendő, injekciós tű, ezek használatát jelző vatta, papír, érelszorításra alkalmas gumicsík vagy szalag, ezüstpapír darabkák (klasszikus kábítószer-csomagoló-anyag), kanál, melynek alja a melegítés hatására elszíneződött, gyertya sűrű előfordulása, „gyertyaviasz-nyomok”, kis üvegben citromlé, citromsav, teafőző vagy forraló gyakori használatára utaló jelek, a ruhadarabon vagy különféle helyiségben szokatlan szag.

Mit tegyél, és mit ne? Ha gyanakszol, vagy rájössz, hogy barátod, testvéred, osztálytársad drogozik, ne tarts neki prédikációt, főleg akkor, ha a szer hatása alatt áll, hiszen abban az állapotban úgysem ért meg! Ne támadd le, próbáld megtudni elsősorban tőle, hogy miért tette? Ne ítéld meg, hanem segíts! Órizz meg nyugalmodat, de határozottan fejezd ki ellenérzésedet a drogozással kapcsolatban! Tájékoztasd arról, hogy tisztában van-e, milyen következményei vannak a drogfogyasztásnak ránézve mind egészségügyi, mind jogi vonatkozásban. Rosszullét esetén hívd orvos segítségét! Amennyiben még nem eszméletlen, akkor az orvos megérkezéséig vedd el tőle a használt szert, ha van még nála. Tartsd szemmel, jól jegyezd meg minden fontos körülményt, mert az orvosnak szüksége lehet azokra!

Ha eszméletlen, lazítsd meg ruházatát, de tartsd lehetőség szerint melegen! Segítsd abban, hogy levegőt kapjon! Fektesd az oldalára (stabil oldalfekvési póz), lehetőség szerint egyenes felületre!

Az esetről értesítsd a szüleit! Beszéld rá, hogy keresse fel valamelyik drog problémával foglalkozó segélyszolgálatot!

Rendőrségen nem kell feljelentést tenned!

Ezekkel a sorokkal nem elrettenteni vagy megijeszteni szerettem volna bárkit, hanem inkább figyelemfelkeltésnek, figyelmeztetésnek szántam.

Nogula Istvánné
életvitel szakos tanár